

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ КРАЇНИ  
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
Факультет документальних комунікацій, менеджменту,  
технологій та фізики  
Кафедра менеджменту**

**65-394**

**ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ  
з дисципліни  
«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»  
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної  
та заочної форм навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»  
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»**

**Рівне – 2021**

Збірник тестових завдань з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / Сяська О.В. Рівне, РДГУ, 2021. 30 с.

*Упорядник:* Сяська О.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету

*Рецензенти:*

Юхименко-Назарук І.А., д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету

Фроленкова Н.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування

*Відповідальний за випуск:* Микитин Т.М., к.т.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету

*Затверджено* на засіданні кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету, протокол № 1 від 12 січня 2021 р.

## ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Загальні положення та вимоги.....	5
2. Тематичний зміст курсу.....	7
3. Тестові завдання.....	10
4. Завдання для індивідуальної роботи.....	28
5. Рекомендована література.....	29

## ВСТУП

Фінансовий менеджмент – це прикладна наука, яка присвячена обґрунтуванню та розробленню логічних методів управління фінансами підприємств. На сьогодні фінансовий менеджмент є одним із найперспективніших напрямків у економічній науці, оскільки він поєднує як теоретичні напрацювання в галузі фінансів, управління, обліку, аналізу, так і практичні аспекти, розроблені в його рамках підходів.

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» є практичним продовженням цілого ряду теоретичних і методологічних спеціальних фінансових навчальних курсів. Вона вивчає форми прояву економічних законів у сфері фінансового менеджменту підприємств.

Складний етап трансформації економіки України актуалізував потребу у вивченні фінансового менеджменту – науки управління фінансами підприємства, спрямованої на досягнення стратегічних і тактичних цілей суб'єктів підприємницької діяльності. Сучасний фінансовий менеджмент – це набір інструментів, методів та підходів до планування, організації розподілу фінансових ресурсів та контролю фінансових результатів діяльності підприємця для досягнення мети та підвищення економічної ефективності.

Метою дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування теоретичних знань і практичних навичок фінансового управління підприємствами різних організаційно-правових форм та різних форм власності в умовах ринкової економіки, стратегічного та оперативного фінансового менеджменту, а також опанування основних підходів щодо вибору, обґрунтування та реалізації найбільш ефективних фінансових рішень у процесі управління.

Програма вивчення нормативної дисципліни «Фінансовий менеджмент» побудована відповідно до місця і значення дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки магістрів менеджменту.

Тестові завдання з дисципліни «Фінансовий менеджмент» призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Метою тестових завдань є навчання здобувачів вищої освіти (самостійне вивчення матеріалу), а також перевірка та оцінка засвоєних теоретичних знань з фінансового менеджменту.

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИМОГИ

**Мета дисципліни „Фінансовий менеджмент”** – формування системи знань з управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб’єктів господарювання, які дадуть змогу майбутнім менеджерам-керівникам здійснювати управління фінансами в організаціях та приймати управлінські рішення в фінансових сферах діяльності підприємств.

**Завдання дисципліни „Фінансовий менеджмент”:** ознайомити здобувачів вищої освіти із сутністю та теоретичними основами фінансового менеджменту; навчити правильно застосовувати методичний інструментарій управління фінансами підприємств; набути навичок управління вхідними та вихідними грошовими потоками на підприємстві; сформувати вміння застосовувати системний підхід до управління прибутком, інвестиціями, активами; обґрунтувати необхідність та методики визначення вартості капіталу, оптимізації його структури; навчити здобувачів вищої освіти правильно оцінювати фінансові ризики та застосовувати інструменти антикризового управління підприємством.

У результаті вивчення навчальної дисципліни „Фінансовий менеджмент” здобувачі вищої освіти повинні:

**знати:** сутність та технологію прийняття господарських рішень з управління фінансами; стратегію і тактику фінансового менеджменту; методи фінансового прогнозування; сутність та джерела формування активів підприємства; особливості формування та принципи управління грошовими потоками підприємства; особливості структури капіталу підприємства, критерії її оптимізації; організацію та інструментарій управління прибутком; методичні основи кількісного та якісного аналізу ризиків банкрутства; прикладні аспекти аналізу фінансової звітності;

**вміти:** прогнозувати грошові потоки підприємства; виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства; аналізувати фінансові ризики; прогнозувати грошові потоки для забезпечення стабільного функціонування підприємств; формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства; використовувати бюджетування для підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства; контролювати ефективність антикризового фінансового управління, визначати вплив антикризових заходів на основні фінансові параметри підприємства.

Орієнтовні затрати часу, необхідні для вивчення окремих тем дисципліни, наведені в табл. 1.

## Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	усього	у тому числі				усього	у тому числі		
		л	п	інд.	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	5	5	6	7	8	9	10
<b>Модуль 1</b>									
<b>Змістовий модуль 1. Система забезпечення фінансового менеджменту</b>									
Тема 1. Сутність та значення фінансового менеджменту.	15	2	2	2	9	15	0,5	0,5	14
Тема 2. Фінансова стратегія підприємства.	15	2	2	2	9	15	0,5	0,5	14
Тема 3. Управління активами підприємства.	17	4	2	2	9	18	1	1	16
Разом за змістовим модулем 1	47	8	6	6	27	48	2	2	44
<b>Змістовий модуль 2. Управління фінансовими потоками та ризиками підприємства</b>									
Тема 4. Управління капіталом підприємства.	15	2	2	2	9	16	1	1	14
Тема 5. Управління прибутком	15	2	2	2	9	16	1	1	14
Тема 6. Управління інвестиціями.	19	4	4	2	9	18	1	1	16
Тема 7. Управління грошовими потоками на підприємстві.	19	4	4	2	9	18	1	1	16
Тема 8. Аналіз фінансових звітів	20	4	4	2	10	18	1	1	16
Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємством.	15	2	2	2	9	16	1	1	14
Разом за змістовим модулем 2	103	18	18	12	55	102	6	6	90
<b>Усього годин</b>	150	26	24	18	82	150	8	8	134

## **2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ КУРСУ**

### ***Змістовий модуль 1. Система забезпечення фінансового менеджменту***

#### **Тема 1. Сутність та значення фінансового менеджменту.**

Сутність фінансового менеджменту. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства. Необхідність і умови ефективності менеджменту та умови її досягнення. Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту та їх значення. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Завдання фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи і прийоми фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.

#### **Тема 2. Фінансова стратегія підприємства.**

Фінансова стратегія підприємств. Завдання фінансової стратегії. Розробка фінансової стратегії. Теорія фінансової стратегії. Фінансові можливості підприємств. Процес формування фінансової стратегії підприємства. Етапи формування фінансової стратегії. Фінансове планування. Фінансова політика підприємства. Фактори формування фінансової політики. Оцінка ефективності фінансової стратегії підприємства. Перспективне фінансове планування.

#### **Тема 3. Управління активами підприємства.**

Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Зміст і завдання управління оборотними активами. Джерело формування оборотних активів підприємств і шляхи забезпечення їх оптимальної структури. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Управління грошовими коштами. Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами.

## ***Змістовий модуль 2. Управління фінансовими потоками та ризиками підприємства***

### **Тема 4. Управління капіталом підприємства.**

Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал та його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Принципи формування капіталу підприємства. Управління формуванням власного капіталу. Етапи управління власними джерелами капіталу або ресурсами. Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю. Етапи управління залученими фінансовими ресурсами.

### **Тема 5. Управління прибутком**

Прибуток підприємства як об'єкт фінансового менеджменту. Процес управління формуванням і використанням прибутку. Валовий прибуток (збиток), фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування, чистий фінансовий результат. Формування прибутку від операційної діяльності. Шляхи збільшення операційного прибутку. Собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати. Управління операційним прибутком підприємства. Точка беззбитковості.

### **Тема 6. Управління інвестиціями.**

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст і завдання управління інвестиціями. Види інвестицій. Формування інвестиційної політики. Форми реальних інвестицій і особливості управління ними. Капітальні вкладення. Види інвестиційних проектів і вимоги до їх розробки. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. Окупність капітальних вкладень і її розрахунок. Управління реалізацією реальних інвестиційних проектів. Фінансова інвестиційна діяльність підприємства. Управління фінансовими інвестиціями.



## **Тема 7. Управління грошовими потоками на підприємстві.**

Поняття грошового потоку. Значення грошових потоків у діяльності підприємства. Види грошових потоків і їх класифікація. Принципи управління грошовими потоками. Вхідні грошові потоки і їх характеристика. Зміст і завдання управління вхідними грошовими потоками. Управління грошовими потоками, пов'язаними з операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю. Планування грошових потоків. Прогнозування надходжень і витрат коштів по операційній діяльності.

## **Тема 8. Аналіз фінансових звітів.**

Сутність та завдання аналізу фінансових звітів. *Фінансовий стан*. Аналіз балансу підприємства. Аналіз структури активів і пасивів, аналіз стану та динаміки ліквідності та платоспроможності підприємства, оцінювання фінансової стійкості підприємства, аналіз ділової активності підприємства, дослідження рентабельності підприємства. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства та факторів його зміни. Ліквідність балансу. Аналіз звіту про фінансові результати (сукупний дохід) підприємства. Розрахунок валового прибутку (збитку). Визначення фінансового результату від операційної діяльності. Розрахунок прибутку (збитку) до оподаткування. Визначення чистого прибутку (збитку).

## **Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємством.**

Суть і види банкрутства. Навмисне банкрутство, фіктивне банкрутство, реальне банкрутство, технічне банкрутство. Основні причини банкрутства. Процедура банкрутства. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Функції фінансового менеджменту під час здійснення ліквідаційних процедур. Фактори кризового стану підприємства. Зовнішні і внутрішні причини кризи. Антикризове управління.

### 3. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

#### 1. Основним напрямом фінансового менеджменту є:

- а) забезпечення оптимальних фінансових умов діяльності;
- б) управління фінансовими ризиками;
- в) контроль ефективності діяльності через показники бюджету доходів та витрат;
- г) оптимізація джерел фінансування активів.

#### 2. Яка типова організаційна модель фінансового менеджменту малого підприємства:

- а) відокремлюються відділ організації поточної фінансової діяльності та відділ інвестицій;
- б) існує значна структурованість функціонально-організаційних елементів фінансового менеджменту з виділенням окремих відділів, бюро, дільниць фінансової служби;
- в) існує значна структурованість апарату управління фінансами (віцепрезидент з фінансів – фінансовий директор – начальники фінансових підрозділів);
- г) існує спрощена модель фінансової служби, роль фінансового директора може виконувати головний бухгалтер.

#### 3. Які завдання фінансового менеджменту стосуються прибутковості:

- а) Забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів відповідно до задач розвитку підприємства в майбутньому періоді;
- б) Забезпечення найбільш ефективного використання сформованого обсягу фінансових ресурсів у розрізі основних напрямків діяльності підприємства;
- в) Оптимізація грошового обігу;
- г) Забезпечення максимізації прибутку підприємства при рівні фінансового ризику, що передбачається.

#### 4. З якою функцією фінансового менеджменту пов'язаний моніторинг фінансової діяльності підприємства:

- а) планування;
- б) розподіл фінансових ресурсів;
- в) мотивація;
- г) контроль.

#### 5. До фінансових важелів не відноситься:

- а) ціна;
- б) відсоток;
- в) пеня;
- г) контроль.

**6. До об'єктів фінансового менеджменту відносять:**

- а) фінансові інструменти;
- б) фінансові методи;
- в) фінансові ресурси;
- г) фінансову інформацію.

**7. До суб'єктів фінансового менеджменту відносяться:**

- а) фінансова система;
- б) фінансові відносини;
- в) фінансові важелі;
- г) фінансові служби.

**8. Який показник відносять до показників управлінського обліку:**

- а) склад та структура власного капіталу;
- б) рух грошових коштів у розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
- в) структура доходів і витрат у розрізі окремих видів продукції, сфер діяльності, регіонів, структурних підрозділів;
- г) чистий прибуток на одну акцію.

**9. Які користувачі фінансової інформації опосередковано зацікавлені в результатах фінансової діяльності підприємств:**

- а) працівники цього підприємства;
- б) постачальники і покупці;
- в) фондова біржа;
- г) представники преси.

**10. Звіт про рух грошових коштів – це:**

- а) звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;
- б) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;
- в) звіт, який відображає надходження і видатки грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді;
- г) звіт про перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

**11. Звітом про фінансові результати є:**

- а) звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства;
- б) звіт, який відображає зміни у складі власного підприємства протягом звітного періоду;
- в) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;

г) звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

#### **12. Балансовий звіт – це:**

- а) звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства;
- б) звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;
- в) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;
- г) звіт, який відображає надходження і видатки грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

#### **13. Звіт про власний капітал – це:**

- а) звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства;
- б) звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;
- в) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;
- г) звіт про перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

#### **14. Позитивний та від'ємний грошові потоки поділяються за:**

- а) варіативністю направленості руху грошових засобів;
- б) направленістю руху грошових коштів;
- в) стабільністю часових інтервалів формування;
- г) обсягами потоків у вартісному вираженні.

#### **15. Чистий грошовий потік – це:**

- а) різниця між витрачанням і надходженням грошових засобів в періоді часу, що розглядається в розрізі окремих його інтервалів;
- б) характеризує всю сукупність надходжень чи витрачання грошових засобів в періоді часу, що розглядається в розрізі окремих його інтервалів;
- в) різниця між позитивним та від'ємним грошовими потоками (між надходженням і витрачанням грошових засобів) в періоді часу, що розглядається в розрізі окремих його інтервалів;
- г) немає правильної відповіді.

#### **16. Внутрішній грошовий потік:**

- а) характеризує сукупність надходження і витрачання грошових засобів в межах підприємства. Займає переважну частину в загальному грошовому потоці підприємства;
- б) обслуговує операції підприємства, пов'язані з його грошовими відносинами з господарськими партнерами та державними органами. Займає переважну частину в загальному грошовому потоці підприємства;

в) характеризує сукупність надходження і витрачання грошових засобів в межах підприємства. Займає невелику питому вагу в загальному грошовому потоці підприємства;

г) немає правильної відповіді.

**17. Планування грошових потоків – це:**

а) система спостереження і перевірки процесу надходження та використання грошових коштів з метою встановлення відхилень від їх заданих параметрів;

б) процес визначення їх обсягів за видами діяльності, часовими інтервалами та напрямками використання з метою забезпечення максимальної синхронізації надходжень і витрат та платоспроможності підприємства;

в) сукупність методів формування і обробки даних про грошові потоки, які дають об'єктивні оцінки стану, тенденцій розвитку, виявлення резервів підвищення ефективності використання грошових коштів та шляхів їх реалізації;

г) немає правильної відповіді.

**18. До грошових потоків підприємства за видами господарської діяльності відносяться:**

а) потік по операційній діяльності;

б) потік по фінансовій діяльності;

в) потік по інвестиційній діяльності;

г) усі відповіді вірні.

**19. Сукупність надходжень коштів на підприємство від усіх видів діяльності – це:**

а) вихідний грошовий потік;

б) вхідний грошовий потік;

в) операційний грошовий потік;

г) правильної відповіді немає.

**20. Внутрішні фактори, що впливають на формування грошових потоків підприємства:**

а) життєвий цикл підприємства;

б) амортизаційна політика підприємства;

в) система оподаткування;

г) доступність фінансового кредиту.

**21. Точку безбитковості відповідає такому обсягу продаж, при якому:**

а) надходження від реалізації продукції дорівнюють витратам на виробництво і реалізацію цієї продукції;

б) надходження від реалізації продукції перевищують витрати на виробництво і реалізацію цієї продукції;

- в) надходження від реалізації продукції менші або дорівнюють витратам на виробництво і реалізацію цієї продукції;
- г) немає правильної відповіді.

**22. Валова маржа, або маржинальний прибуток розраховується як:**

- а) різниця між обсягами реалізованої продукції і обсягами постійних витрат;
- б) різниця між обсягами реалізованої продукції і обсягами змінних витрат;
- в) різниця між обсягами реалізованої продукції і обсягами валових витрат;
- г) немає правильної відповіді.

**23. Запас фінансової міцності (ЗФМ) – це сума, на яку підприємство може:**

- а) збільшити обсяг реалізації до моменту появи збитків;
- б) знизити обсяг реалізації до моменту відсутності як прибутку, так і збитків;
- в) знизити обсяг реалізації до моменту появи збитків;
- г) немає правильної відповіді.

**24. Дія операційного важеля проявляється в тому, що:**

- а) довільна зміни виручки не призводить до зміни прибутку;
- б) довільна зміни виручки завжди спричиняє більшу зміну прибутку;
- в) довільна зміни виручки завжди спричиняє меншу зміну прибутку;
- г) довільна зміни виручки не завжди спричиняє зміну прибутку.

**25. Перевищення виручки від реалізації продукції над вартістю матеріальних витрат, амортизаційних відрахувань і заробітної плати – це:**

- а) валовий дохід;
- б) чистий дохід;
- в) неоподатковуваний дохід;
- г) прибуток.

**26. Валовий прибуток (збиток) + інші операційні доходи – адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати це:**

- а) валовий дохід;
- б) прибуток від звичайної діяльності;
- в) неоподатковуваний дохід;
- г) чистий прибуток.

**27. Прибуток від операційної діяльності + фінансові та інші доходи – фінансові витрати, витрати від участі в капіталі, інші витрати це:**

- а) валовий дохід;
- б) прибуток від звичайної діяльності;
- в) неоподатковуваний дохід;

г) чистий прибуток.

**28. На розмір поточних фінансових потреб підприємства впливають:**

а) тривалість експлуатаційного циклу та періоду збуту продукції, темпи росту виробництва; строки постачання сировини і матеріалів, стан кон'юнктури ринку;

б) форма розрахунків за відвантажену продукцію, ліквідність балансу, розмір статутного капіталу, методи нормування оборотних коштів;

в) структура балансу підприємства, платоспроможність, розмір нерозподіленого прибутку, стан кредиторської заборгованості;

г) співвідношення власних та залучених коштів, наявність грошових коштів на розрахунковому рахунку, стан розрахунків із постачальниками, розмір статутного капіталу.

**29. На розмір дебіторської заборгованості впливають:**

а) наявність власних оборотних коштів, коефіцієнт ліквідності, співвідношення власних та залучених коштів, розмір статутного фонду;

б) обсяг реалізованої продукції, форми розрахунків з покупцями, фінансовий стан покупців, коефіцієнт сплати дебіторської заборгованості;

в) коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт забезпеченості власними коштами, коефіцієнт маневрування власним капіталом, розмір кредиторської заборгованості;

г) коефіцієнт фінансової незалежності, розмір прибутку, скорочення залишків грошових коштів на розрахунковому рахунку підприємства, забезпечення кредиту власними матеріальними цінностями.

**30. Власний капітал характеризується наступними позитивними особливостями:**

а) низькою вартістю;

б) необхідністю повернення;

в) легкістю залучення;

г) незалежністю у розпорядженні.

**31. Позиковий капітал характеризується такими негативними особливостями:**

а) високою вартістю;

б) необхідністю повернення;

в) наявністю забезпечення;

г) ефектом фінансового важеля.

**32. Власний капітал не включає:**

а) додатково вкладений капітал;

б) резервний капітал;

в) безповоротну фінансову допомогу;

г) нерозподілений прибуток.

**33. До переваг власного капіталу належать:**

- а) простота залучення;
- б) обмеженість обсягу залучення;
- в) широкі можливості залучення;
- г) висока вартість порівняно з іншими джерелами формування капіталу.

**34. До елементів позикового капіталу не належать:**

- а) пайовий капітал;
- б) короткострокові кредити банків;
- в) поточні забезпечення;
- г) відстрочені податкові зобов'язання.

**35. До елементів власного капіталу належать:**

- а) резервний капітал;
- б) додатковий капітал;
- в) неоплачений капітал;
- г) усі відповіді правильні.

**36. Які зобов'язання підприємства не належать до довгострокового позикового капіталу?**

- а) довгострокові кредити банків;
- б) відстрочені податкові зобов'язання;
- в) інші довгострокові зобов'язання;
- г) поточні забезпечення.

**37. Які зобов'язання підприємства не належать до короткострокового позикового капіталу?**

- а) поточна кредиторська заборгованість за розрахунками;
- б) поточні забезпечення;
- в) поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
- г) цільове фінансування.

**38. Коефіцієнт фінансової рентабельності – це:**

- а) співвідношення між чистим прибутком і величиною власного капіталу підприємства;
- б) співвідношення між чистим прибутком і величиною капіталу підприємства;
- в) співвідношення між валовим прибутком і величиною власного капіталу підприємства;
- г) співвідношення між чистим прибутком і чистим доходом підприємства.



**39. Ефект фінансового левериджу характеризує:**

- а) рентабельність власного капіталу;
- б) приріст економічної рентабельності;
- в) приріст рентабельності власного капіталу внаслідок використання позикового капіталу;
- г) рентабельність капіталу підприємства.

**40. За якими критеріями здійснюється оптимізація структури капіталу підприємства?**

- а) максимізації рівня фінансової рентабельності;
- б) мінімізації вартості капіталу;
- в) максимізації чистого прибутку на акцію;
- г) усі відповіді правильні.

**41. Інвестиції являють собою:**

- а) вкладення капіталу у всіх його формах з метою отримання доходу в майбутньому або поточному періоді;
- б) переміщення капіталу з одних активів в інші, ефективніші активи;
- в) вартість грошових коштів, спрямованих на формування активів підприємства;
- г) немає вірної відповіді.

**42. Прямі інвестиції – це вкладення, які здійснюються:**

- а) за дорученням;
- б) без свідків;
- в) без посередника;
- г) без укладання договорів купівлі-продажу.

**43. Для того, щоб інвестиційний проект було доцільно реалізовувати, його внутрішня норма прибутковості повинна бути:**

- а) 1;
- б) 0;
- в) більше середньозваженої вартості інвестиційних ресурсів;
- г) більше рівня рентабельності власного капіталу.

**44. Інвестиційною діяльністю є:**

- а) сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій;
- б) функціонування інвестиційних фондів та інвестиційних компаній з приводу здійснення капіталовкладень;
- в) придбання та реалізація еквівалентів грошових коштів;
- г) сукупність практичних дій щодо реалізації іноземних інвестиційних проектів.

**45. Суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути:**

- а) громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави;
- б) органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, Національний банк, Фонд держмайна, Державний антимонопольний комітет;
- в) комерційні банки, в тому числі біржові, іпотечні, позичково-ощадні;
- г) фізичні та юридичні особи, що здійснюють вкладення матеріальних засобів у різні галузі народного господарства.

**46. Інвестиції – це:**

- а) вкладення матеріальних цінностей у галузі народного господарства з метою відновлення основних фондів і поповнення оборотних коштів;
- б) усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект;
- в) діяльність, спрямована на реалізацію найбільш ефективних фінансових вкладень;
- г) діяльність, спрямована на підвищення конкурентоздатності галузі народного господарства або окремого підприємства шляхом залучення зовнішніх коштів.

**47. Чисті інвестиції являють собою:**

- а) суму валових інвестицій, зменшену на суму амортизаційних відрахувань у визначеному періоді;
- б) загальний обсяг інвестованих коштів;
- в) майнові права інтелектуальної власності;
- г) суму валових інвестицій, зменшену на суму матеріальних витрат у визначеному періоді.

**48. Інвестиції щодо об'єктів вкладення коштів класифікуються на:**

- а) прямі і непрямі;
- б) реальні і фінансові;
- в) прямі і реальні;
- г) приватні, державні, іноземні та спільні.

**49. Основними напрямками фінансового інвестування є:**

- а) придбання цінних паперів;
- б) депозитні операції;
- в) придбання патентів і ліцензій;
- г) операції з валютою.

**50. Внутрішня норма прибутковості:**

- а) відображає норму дисконту, за якої *NPV* дорівнює нулю;
- б) ставка відсотка, за якої проект стає збитковим;

- в) ставка відсотка, за якої проект є прибутковим;
- г) сума грошового потоку в результаті реалізації проекту.

**51. Предметом фінансового аналізу підприємства є:**

- а) майно та капітал підприємства;
- б) основні та оборотні кошти підприємства;
- в) прибуток та цінні папери підприємства;
- г) фінансові ресурси підприємства, їх формування та використання.

**52. Оборотні кошти підприємства – це:**

- а) гроші в касі підприємства, на розрахункових і валютних рахунках, у розрахунках;
- б) кошти, авансовані у виробничі оборотні фонди та фонди обігу;
- в) оборотні активи;
- г) предмети праці.

**53. До стандартних форм фінансової звітності належать:**

- а) баланс, звіт про фінансові результати, податкові декларації;
- б) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, примітки до фінансової звітності;
- в) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал;
- г) баланс, звіт про сукупний дохід, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до фінансової звітності.

**54. Баланс – це:**

- а) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;
- б) звіт про поточний стан підприємства, який відображає основні та оборотні засоби, зобов'язання і власний капітал;
- в) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату основні засоби, оборотні засоби, витрати майбутніх періодів;
- г) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його доходи і видатки.

**55. З яких розділів складається звіт про фінансові результати?**

- а) доходи та видатки;
- б) актив та пасив;
- в) фінансові результати, сукупний дохід, елементи операційних витрат, розрахунок показників прибутковості акцій.
- г) доходи, податки, витрати, фінансові результати.

**56. Яка діяльність належить до основної діяльності підприємства?**

- а) операційна діяльність;
- б) фінансова діяльність;
- в) інвестиційна діяльність;
- г) поточна господарська діяльність.

**57. З яким видом діяльності підприємства платежі за придбання основних засобів і нематеріальних активів?**

- а) операційною діяльністю;
- б) фінансовою діяльністю;
- в) інвестиційною діяльністю;
- г) поточною господарською діяльністю.

**58. Власний капітал підприємства – це:**

- а) різниця між вартістю його майна і борговими зобов'язаннями;
- б) частина в активах підприємства;
- в) частина в зобов'язаннях підприємства;
- г) різниця між доходами та видатками підприємства.

**59. Яким може бути фінансовий стан?**

- а) стійким, нестійким;
- б) стабільно стійким, стабільно нестійким;
- в) кризовим, стабільним, нестійким;
- г) задовільним, незадовільним, кризовим.

**60. Платоспроможність підприємства – це:**

- а) наявність грошових коштів та їхніх еквівалентів, необхідних для погашення поточної кредиторської заборгованості;
- б) перевищення оборотних активів над короткостроковими зобов'язаннями;
- в) наявність грошових коштів у розмірі встановленого нормативу;
- г) спроможність розрахуватися за своїми довгостроковими та короткостроковими зобов'язаннями.

**61. Чи може підприємство бути ліквідним, проте неплатоспроможним?**

- а) ні;
- б) так;
- в) так, якщо існує прострочена дебіторська заборгованість;
- г) так, якщо існує безнадійний дебітор.

**62. Чи може підприємство бути платоспроможним, проте неліквідним?**

- а) ні;
- б) так;
- в) так, якщо існує прострочена дебіторська заборгованість;

г) так, якщо існує безнадійний дебітор.

**63. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує:**

- а) ефективність господарської діяльності підприємства;
- б) ефективність вкладення коштів у підприємство;
- в) ефективність використання активів підприємства;
- г) прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності.

**64. Коефіцієнт фінансової незалежності – це співвідношення між:**

- а) власним капіталом та загальною сумою джерел фінансування;
- б) власним капіталом та загальною сумою позикового капіталу;
- в) позиковим капіталом та загальною сумою власного капіталу;
- г) власним та позиковим капіталом.

**65. У чому полягає головна мета фінансового менеджменту?**

- а) забезпеченні зростання добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періоді шляхом проведення раціональної фінансової політики;
- б) забезпечення постійної платоспроможності підприємства;
- в) формування достатнього обсягу фінансових ресурсів відповідно до основних завдань розвитку підприємства в майбутньому періоді;
- г) забезпечення мінімізації фінансового ризику підприємства.

**66. Завданнями фінансового менеджменту є:**

- а) забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів підприємства;
- б) оптимізація грошового обороту й підтримка постійної платоспроможності підприємства;
- в) забезпечення постійної рівноваги підприємства;
- г) усі відповіді правильні.

**67. Що є об'єктом фінансового менеджменту?**

- а) процес поточного і перспективного планування фінансових результатів;
- б) розрахунки грошових потоків підприємства;
- в) фінансова діяльність підприємства щодо забезпечення доходів;
- г) фінанси підприємства та його фінансова діяльність.

**68. Реалізація функції фінансового менеджменту “управління капіталом” передбачає:**

- а) формування вхідних та вихідних потоків грошових коштів підприємства та їх синхронізація за обсягом та в часі в окремих періодах;
- б) вибір найбільш ефективних форм фінансування інвестицій;
- в) ідентифікація та оцінювання рівня фінансового ризику підприємства;

г) вибір оптимальної структури капіталу підприємства.

**69. Забезпечення поточної ліквідності та платоспроможності підприємства є основною метою:**

- а) управління прибутком;
- б) оперативного-тактичного фінансового менеджменту;
- в) стратегічного фінансового менеджменту;
- г) фінансової політики.

**70. Розроблення та реалізація довгострокових цілей у вигляді прогнозів, проектів, програм і планів на основі альтернативних варіантів розвитку підприємства з урахуванням можливих змін зовнішнього середовища є основною метою:**

- а) управління грошовими потоками;
- б) оперативного-тактичного фінансового менеджменту;
- в) стратегічного фінансового менеджменту;
- г) фінансового планування.

**71. Завдання забезпечення діяльності підприємства оборотним капіталом у достатньому обсязі та ефективної організації грошових потоків вирішуються у процесі:**

- а) управління прибутком;
- б) оперативного-тактичного фінансового менеджменту;
- в) стратегічного фінансового менеджменту;
- г) фінансового планування.

**73. Розроблення та реалізація довгострокових цілей у вигляді прогнозів, проектів, програм і планів на основі альтернативних варіантів розвитку підприємства з урахуванням можливих змін зовнішнього середовища є основною метою:**

- а) управління грошовими потоками;
- б) оперативного-тактичного фінансового менеджменту;
- в) стратегічного фінансового менеджменту;
- г) фінансового планування.

**74. Процес цілеспрямованого відбору відповідних інформативних показників, необхідних для проведення аналізу, планування і підготовки ефективних управлінських рішень щодо фінансової діяльності підприємства, – це:**

- а) система інформаційного забезпечення;
- б) система організаційного забезпечення;
- в) система фінансового забезпечення;
- г) фінансовий менеджмент.

**75. До системи показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із зовнішніх джерел, належать:**

- а) показники, що характеризують загальний економічний розвиток країни;
- б) показники, що характеризують фінансові результати підприємства;
- в) показники, що характеризують фінансовий стан підприємства;
- г) нормативно-планові показники.

**76. До системи показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із внутрішніх джерел, належать:**

- а) показники, що характеризують діяльність контрагентів;
- б) показники, що характеризують фінансові результати структурних підрозділів підприємства;
- в) показники, що характеризують кон'юнктуру ринків;
- г) показники, що характеризують діяльність конкурентів.

**77. Дані про розмір і структуру доходів та витрат підприємства, які використовуються для контролю дотримання планових показників, містить:**

- а) оперативна звітність;
- б) фінансова звітність;
- в) управлінський облік;
- г) статистична звітність.

**78. Дані про виконання плану поставок сировини, матеріалів, виробництва та реалізації готової продукції, розмір запасів готової продукції на складі, про дотримання умов укладених договорів та про поточний фінансовий стан підприємства містить:**

- а) оперативна звітність;
- б) фінансова звітність;
- в) управлінський облік;
- г) статистична звітність.

**79. Для поточного оперативного контролю та управління підприємством на момент здійснення господарських операцій призначена:**

- а) оперативна звітність;
- б) фінансова звітність;
- в) управлінський облік;
- г) статистична звітність.

**80. Бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період, – це:**

- а) оперативна звітність;
- б) фінансова звітність;

- в) управлінський облік;
- г) статистична звітність.

**81. До користувачів, які опосередковано зацікавлені в інформації, належать:**

- а) аудитори;
- б) власники;
- в) постачальники;
- г) працівники.

**82. До користувачів, які опосередковано зацікавлені у фінансовій інформації, не належать:**

- а) профспілки;
- б) органи реєстрації;
- в) інвестори;
- г) аудитори.

**83. До користувачів, які безпосередньо зацікавлені у фінансовій інформації, належать:**

- а) засоби масової інформації;
- б) органи реєстрації;
- в) власники;
- г) фінансові консультанти.

**84. До користувачів, які безпосередньо зацікавлені в інформації, не належать:**

- а) кредитори;
- б) постачальники;
- в) працівники;
- г) засоби масової інформації.

**85. Що є глибинною причиною виникнення кризових явищ у діяльності підприємства?**

- а) скорочення обсягів діяльності;
- б) посилення конкурентної боротьби;
- в) загострення і неможливість самостійного подолання суперечностей, що виникають в процесі функціонування підприємства;
- г) отримання збитків за результатами господарських операцій.

**86. Чому збиткове підприємство через деякий термін обов'язково стикнеться з проблемою поточної платоспроможності?**

- а) оскільки внутрішні компенсаторні можливості пропозиції збитковості є вичерпними;



б) оскільки систематичне отримання збитків порушує фінансову стійкість підприємства;

в) оскільки отримання збитків приводить до зменшення власного капіталу;

г) немає правильної відповіді.

**87. За рахунок яких джерел збиткове підприємство протягом певного періоду може підтримувати грошову рівновагу?**

а) залучення позикового капіталу;

б) продаж активів;

в) використання власного капіталу на покриття поточних витрат;

г) усі відповіді правильні.

**88. До основних принципів антикризового фінансового управління належать:**

а) рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності підприємства;

б) адекватність реагування підприємства на ступінь реальної загрози його фінансовій рівновазі;

в) повна реалізація внутрішніх можливостей виходу з кризового стану;

г) усі відповіді правильні.

**89. Що таке санація?**

а) це система фінансово-економічних, виробничо-технічних, організаційно-правових та соціальних заходів спрямованих на досягнення чи відновлення платоспроможності, ліквідності, прибутковості і конкурентоспроможності підприємства-боржника в достроковому періоді;

б) це система фінансових заходів спрямована на оздоровлення підприємства;

в) це надання фінансової допомоги для фінансової діяльності підприємств;

г) це фінансова допомога щодо відновлення платоспроможності боржника.

**90. Санація в системі антикризового управління – це:**

а) сукупність заходів, спрямованих на подолання кризи або запобігання кризі на підприємстві, відновлення його ефективної діяльності;

б) система зовнішніх заходів для недопущення банкрутства та ліквідації підприємства;

в) система внутрішніх заходів для оздоровлення підприємства;

г) заходи щодо забезпечення умов здійснення прибуткової діяльності підприємства.

**91. Санаційні заходи є складовою:**

а) фінансів підприємства;

б) фінансового менеджменту;

в) контролінгу;

г) страхування.

**92. Сутність банкрутства полягає:**

- а) у відмові власника або фірми сплачувати за власними борговими зобов'язаннями через брак коштів;
- б) зміни в системі управління підприємством;
- в) фінансова підтримка підприємства;
- г) у зміні організаційно-правової та виробничої структури боржника.

**93. Фінансова санація:**

- а) попереджає банкрутство;
- б) прискорює банкрутство;
- в) підвищує платоспроможність підприємства;
- г) це сукупність заходів, які можуть привести підприємство до оздоровлення.

**94. Головна мета заходів фінансової санації:**

- а) відновлення виробничої та соціально-економічної функції суб'єкта господарювання;
- б) підвищення прибутковості підприємства;
- в) розрахунок з працівниками по заробітній платі;
- г) підвищення фінансової стійкості підприємства.

**95. Наслідок глибокої фінансової кризи, система заходів щодо управління якою не дала позитивних результатів характеризує:**

- а) фінансову кризу;
- б) санацію;
- в) банкрутство підприємства;
- г) реорганізацію підприємства.

**96. Суб'єктами у відносинах фінансової санації та банкрутства виступають:**

- а) системи та організації, які здійснюють цілеспрямований вплив на банкрота;
- б) підприємства і банки;
- в) кредитори;
- г) державні органи та кредитори.

**97. Схожими рисами кризи підприємства є:**

- а) хаотичний характер подій;
- б) швидкий і непередбачуваний розвиток ситуації;
- в) потреба застосування нестабільних методів менеджменту;
- г) усі відповіді правильні.

**98. Криза, при якій підприємства втрачають виробничий потенціал і довгострокові фактори успіху, називається:**

- а) стратегічна;
- б) прибутковості;
- в) ліквідаційна;
- г) платоспроможності.

**99. До внутрішніх факторів, що зумовлюють фінансову кризу на підприємстві, належать:**

- а) значний рівень інфляції;
- б) низька якість менеджменту;
- в) банкрутство боржників;
- г) зменшення купівельної спроможності населення.

**100. Антикризове фінансове управління включає такі елементи:**

- а) формування антикризових команд на підприємстві;
- б) диверсифікація виробництва;
- в) попередня діагностика причин виникнення фінансових кризових ситуацій;
- г) впровадження сучасних технологій на виробництві.

## 4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Індивідуальна робота виконується в формі доповіді та має відповідати вимогам, що ставляться кафедрою до цього виду самостійної роботи. Доповідь здійснюється кожним здобувачем вищої освіти перед своєю групою студентів університету.

### Теми доповідей

1. Тактика фінансового менеджменту.
2. Напрями регулювання фінансової діяльності підприємства.
3. Причини зміни вартості грошей у часі.
4. Проблеми використання механізму дисконтування в Україні.
5. Розроблення цінової політики та її оптимізація.
6. Управління розподілом прибутку підприємства.
7. Формування активів підприємства.
8. Управління фінансуванням оборотних активів підприємства.
9. Виробничий та фінансовий леверидж.
10. Антикризове фінансове управління.
11. Фінансова санація.
12. Моделі прогнозування банкрутства.
13. Реструктуризація підприємства.
14. Вплив кон'юнктури ринку на тенденції формування прибутку від основної операційної діяльності.
15. Формування інвестиційного портфеля підприємства.
16. Вплив оподаткування на інвестиційну та дивідендну політику підприємства.
17. Оцінка кредитоспроможності підприємства.
18. Обґрунтування можливості банкрутства підприємства.
19. Обґрунтування доцільності санації чи ліквідації підприємства, що опинилося у фінансовій кризі.
20. Вплив інфляції на величину грошових потоків у процесі впровадження інвестиційного проекту.
21. Фінансова стратегія (концепція) розвитку підприємства.
22. Оптимальна дивідендна політика на підприємстві.
23. Оцінка фінансового стану підприємства.
24. Оцінка фінансових ризиків підприємства та заходи щодо їх мінімізації.
25. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
26. Профілактика фінансової кризи на підприємстві.
27. Фактори, які впливають на прибуток від операційної діяльності підприємства.
28. Визначення оптимальної потреби в оборотних коштах для забезпечення операційної діяльності.
29. Оцінка наявного кредитного забезпечення підприємства.
30. Оцінка управління структурою і вартістю капіталу в довгостроковому періоді.

## 5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Сяська О.В. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / О.В. Сяська – Рівне, РДГУ, 2019. – 39 с.
2. Сяська О.В. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / О.В. Сяська – Рівне, РДГУ, 2019. – 54 с.
3. Безус П.І., Безус А.М., Кальний С.В. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник – К.: АМУ, 2014. – 208 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/2430/2/20161011\\_Bezus2\\_TitulZmist.pdf](https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/2430/2/20161011_Bezus2_TitulZmist.pdf)
4. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.] – Житомир : ЖНАЕУ, 2018. – 320 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/9657/3/Finansoviy\\_menedzment\\_2018\\_320.pdf](http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/9657/3/Finansoviy_menedzment_2018_320.pdf)
5. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%A4%D0%9C-30.pdf>
6. Балабанов И. Т. Финансовый менеджмент. Теория и практика / И. Т. Балабанов. – М. : Перспектива, 2009. – 656 с.
7. Бланк І.О. та ін.. Фінансові стратегії підприємства / І.О. Бланк та ін.. – К.: Київ. Нац.. торг.-екон. ун-т, 2010. – 348 с.
8. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2008. – 483 с.
9. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент. 2-ге вид.: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.
10. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – Херсон: Олді-плюс, 2009. – 256 с.
11. Маркова С. В. Фінансовий менеджмент: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності «Бізнес адміністрування» / С. В. Маркова, Є. В. Макажан, О. М. Олійник. – Запоріжжя: ЗНУ, 2013. – 84 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.dut.edu.ua/uploads/1\\_1599\\_23192857.pdf](http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1599_23192857.pdf)

## Допоміжна

1. Абрютина М.С., Грачев А.В. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства: Навчально-практичний посібник. - М.: Дело и Сервис, 2004. – 285 с.
2. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 287 с.
3. Бланк І.О. Управління фінансами підприємства / І.О. Бланк, Г.В. Ситник. – К. : КНТЕУ, 2006. – 464 с.
4. Бланк І.О. Управління фінансами підприємства і об'єднань / І.О. Бланк, Г.В. Ситник. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 268 с.
5. Власова Н.О., Круглова О.А., Безгінова Л.І. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 271 с.
6. Донцова Л.В., Никифорова Н.А. Аналіз бухгалтерської звітності. – М.: Дело и сервис, 2003. – 276 с.
7. Ніколаєв В.П. Фінансовий менеджмент проектів і програм: навчальний посібник.– Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2010. – 336 с.
8. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту: навчальний посібник / Рясних Є.Г. – К.: Академвидав, 2010. – 336 с.
9. Фінансовий менеджмент: підручник / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2005. – 535 с.